

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 30 PAZDZIERNIKA 1942r.

/ P o p o ł u d n i o w y ./

I.

Dotyczące Polski.

KUJBYSZEW po polsku 29.X.godz.19.10.

Tygodniowy przegląd polityczny Janiny Domańskiej.

O co walczy młodzież radziecka? W rocznicę listopadową, warto uwy-
puklić te ideały, o które walczy młodzież radziecka. Walczy ona o wol-
ność, o prawo do nauki, o wolność wyboru pracy. Nie chce ona zostać i
nie zostanie niewolnią niemieckich plutokratów. Młodzież radziecka
walczy zaciekle, a przodują w tej walce studenci i studentki wyższych
uczelnii radzieckich. Bohaterka Zw. Radzieckiego, która liczy 20 lat, jest
studentką Instytutu filozoficznego. Zabiła ona własnoręcznie 29 Niem-
ców. Młodzież radziecka walczy i pracuje dla zwycięstwa, gdyż front
Zw. Radzieckiego nie tylko jest tam, gdzie toczą się walki partyzans-
kie i liniowe, lecz każdy dom, każda zagroda, każda w mieście ulica,
i każda praca. Młodzież radziecka pracuje z pośpiechem i wydajnością,
żołnierzy walczących na froncie. Kto z was nie słyszał o pracy Walentego
Nagornikowa? Taką jest cała młodzież sowiecka. Dziś bez przerwy sły-
chać huk dział pod Stalingradem. Tam pod Stalingradem toczy się wal-
ka o wolność Polski, Jugosławii, Francji. Na tę walkę pod Stalingradem
winny być zwrócone oczy całej młodzieży polskiej. Polska - to najbli-
sze zaplecze wroga, Polska to największa baza niemiecka przeciw ZSRR.
Młodzież polska winna śledzić te walki i naśladować młodzież sowiec-
ką. Pod Stalingradem wre największa bitwa w dziejach świata i echo jej
musi silnie wstrząsnąć uczuciami młodzieży polskiej. Młodzież polska
musi sobie uprzytomnić, że Polska wolna i niepodległa może powstać
tylko wtedy, gdy młodzież ta stanie u boku młodzieży sowieckiej. Naszym
hasłem jest: nie chcemy pokolenia niewolników! Chcemy i będziemy
pokoleniem bojowników!

"RADIOSTACJA IM. T. KOSCIUSZKI" po polsku 29.X.godz.18.55.

Narodowa rewolucja rosyjska w 1917r. odbiła się głośnym echem po
całym świecie jako zapowiedź wolności. Po otrzymaniu wiadomości o tej
rewolucji, przez Polskę przeszła fala strajków a w Warszawie doszło na-
wet do starć ulicznych z okupantami. Naród Polski pragnął wykorzystać
sytuację, rozumiejąc, że po obaleniu caratu szanse uzyskania wolności
zwiększyły się i że klęska Niemiec utoruje drogę do tej wolności.
Na tej drodze Polacy znaleźli pomoc ze strony robotników rosyjskich.
Natyhmiasz po powrocie z zagranicy do Rosji, Lenin począł nakłowywać
do natychmiastowego zawarcia pokoju pod hasłem: pokój bez zaborów i
kontybucji. Ponadto partja bolszewicka przyrzekła Polsce i innym naro-
dom uciskanym przez Rosję, prawo do stanowienia o swym losie. Lenin na-
woływał do obalenia rządów imperialistycznych, podkreślając, że wojna
toczy się o polepszenie doli klas pracujących a nie posiadających.
Sam Lenin ze swoją partją, dążył do obalenia imperialistycznego rządu
tymczasowego w Rosji, a kiedy to doszło do skutku, robotnicy Niemiec
i Austrii zrozumieli, że nie mają o co walczyć dalej i fala strajków
przeszła przez te kraje, obalając rządy imperialistyczne tych dwóch
krajów. Rewolucje te przyniosły Polsce wolność i Polacy przystąpili
do rozbrojenia okupantów. Lecz tylko w Rosji został zniesiony impe-
rializm, w innych krajach pozostał on w tej czy innej formie. Np. we
Włoszech i Niemczech, imperializm nabrak potwornej formy zagrażając
znowu całemu światu. Dla obalenia tego imperializmu powstała koalicja
miłujących wolność narodów, z największymi demokracjami świata jak
Stanami Zj. i Anglią, ~~posiadającymi~~. Na czele tej koalicji kroczy Zw. Ra-
dziecki, nie tylko dlatego, że znosi cały ciężar wojny, lecz i ze wzglę-
du na swe zdecydowane stanowisko antyimperialistyczne. Nie tylko
zrzekł się on wszelkich zaborów, lecz pragnie pomóc narodom uciskanym
przez imperialistów faszystowskich, w uzyskaniu wolności. Jego walka

z faszyzmem wskazuje nam drogę jak należy walczyć z imperializmem. Wierzmy, że państwo robotników i chłopów i teraz dopomoże nam do wywalczenia niepodległości.

Godz. 20.05.- Wspomnieliśmy wczoraj o strasznej zbrodni popełnionej na 50-ciu polskich bojownikach, przez hitlerowskich katów. Dziś chcemy się zastanowić jakie powody skłoniły Niemców do tego nowego barbarzyństwa, gdyż nie podobna przypisać temu ochydnemu czynowi bezmyślności krwiożerczych Prusaków. Tak jak nieraz wykazywaliśmy i dziś musimy stwierdzić, że celem do którego dąży Hitler i Himmler w Polsce, jest wytepienie doszczętne naszego Narodu. Na gruzach naszych domów, na trupach Polaków, Hitler chce zbudować wielkie państwo niemieckie, aby w przyszłości sięgnąć po panowanie nad światem. Czy można sobie inaczej wytłumaczyć fakt zamordowania 50 naszych sióstr i braci? Nie pomogą tu narzekania ani przekleństwa. Wszak i przed popełnieniem tej strasznej zbrodni Naród nasz pałał nienawiścią do okupantów, a jednak nie uratowało to przed śmiercią naszych najlepszych braci. Na zbrodni hitlerowskiej jest tylko jedna rada: złamać niemiecką okupację w Kraju. Od dalekiego Stalingradu dochodzą strzały armatnie - te strzały to dla nas pobudka bojowa.

WEICHSELENDER po polsku 29.X.godz.15.00.

W Gen.Gub.wszystkie zawody zostały podzielone na 7 grup, a grupy na cechy. Takich cechów jest 23.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

MOSKWA po rosyjsku 29.X.godz.15.30.

Ustęp z cząłowego artykułu w Prawdzie: "Musimy obronić zdobycze wielkiej październikowej rewolucji". - Armia czerwona jest wyrazem braterstwa i przyjaźni narodów Zw.Radzieckiego. Braterstwo tych narodów jest jedną z głównych zdobyczy rewolucji. Naród radziecki daje nakaz armii czerwonej walczenia do ostatniej kropli krwi i nie oddawania ani piędzi ziemi radzieckiej. Naród nasz wytrzymał największą próbę i reżim Zw.Radzieckiego udowodnił, że jest najmocniejszym w świecie. Niech żyje wszechradziecka partia komunistyczna, która dała nam zdobycze i zorganizowała walkę dla ich obrony!

WEICHSELENDER po polsku 29.X.godz.15.00.

Donoszą, że opinia amerykańska jest poważnie zaniepokojona przebiegiem działań na Pacyfiku. Tak np. korespondent Daily Mail donosi z N.Yorku, że w Ameryce liczą się z najgorszymi wynikami walk na tamt. odcinku.

W Turcji, w zachodniej Anadolii i okolicach Smyrny miało miejsce trzęsienie ziemi.

BUKARESZT po rosyjsku 29.X.godz.16.10.

Znaczenie zajęcia przełęcz w pobliżu Tuapse. Ten sukces armii sprzymierzonych będzie miał niewątpliwie duże znaczenie dla przebiegu dalszych walk na Kaukazie, gdyż otworzył przed nimi drogę do południowo-zachodniego Kaukazu. W ten sposób będzie udostępnione bombardowanie Tuapse, a co za tym idzie utrudni sytuację floty rosyjskiej. Warunki klimatyczne umożliwiają działania w czasie zimy. W tej części Kaukazu nie ma śniegu, który zatrzymał działania wojsk niemieckich w ub.rroku pod Moskwą. Armia sprzymierzonych przełamała w tej części Kaukazu największe trudności terenowe tak, że jej dalszy pochód w kierunku poł.zachodnim Kaukazu już nie będzie napotykał na większe przeszkody.

III.

o g ó l n o.

RZYM po ukraińsku 29.X.godz.19.50.

Gdy ktoś powróci po roku nieobecności do Krzyworożczyzny, nie chce wierzyć własnym oczom. Przed rokiem puste pola ze spalonymi zabudowaniami kołchoźnianymi, na polach stały napół zniszczone traktory, a pozostałe dubynki stały niezamieszkałe. Takie dzieło pozostawiły po sobie oddziały

podpalaczy Stalina. A dziś, na szerokich łanach ukraińskich wróży życie. Na polach stoją nowiuteńkie traktory niemieckie i pługi, pełno stogi zboża i gwarne życie w kołchozach. Urodzaj w tym roku był wielki. Szerokie pola Ukrainy poprzecinane teraz znów niedziami, gdyż nowe prawo o ustroju rolnym przestało być papierem, a stało się zjawiskiem realnym. Wkrótce cała Ukraina zmieni swój wygląd, gdyż z biegiem czasu olbrzymia połać ziemi stanie się własnością prywatną.

Z zoznań jeńców wynika, że w b.r. kołchozy nie dostały żadnych przydziałów chleba i dlatego bieleży obawiać się wielkiego niedostatku całej ludności cywilnej. Również oddziały wojskowe nie są odpowiednio zaopatrzone, a zwłaszcza daje się odczuwać brak pożywienia o dużej ilości witamin.

BUKARESZT po rosyjsku 29.X.godz.16.10.

Robotnicy sowieccy, którzy przybyli na roboty do Niemiec z obszarów okupowanych stwierdzają, że propaganda sowiecka ich uszukiwała co do stanu faktycznego w Niemczech. Są oni zachwyceni warunkami pracy i bytu oraz tym co widzą w Niemczech: postępem i kulturą.

MOSKWA po polsku 29.X.godz.17.15.

W dniu 27.bm. w Londynie odbyła się uroczystość święta narodowego Czechosłowacji, w której wzięło udział około 2.000 osób. Powzięta na uroczystości rezolucja oddaje hołd żołnierzom walczącym na froncie i narodowi czeskiemu, który bohatercko opiera się germanizacji kraju.

Z Stambułu donoszą, że w Atenach wykonano wyrok śmierci na 20-tu zakładnikach greckich. Gdy skazanych prowadzono przez ulicę miasta na miejsce kaźni, z okien domów rozległy się okrzyki: Jesteście bohaterami, pomścimy was wkrótce!

RADZIANSKA UKRAINA po ukraińsku 29.X.godz.18.15.

Artykuł: Ukraina żyje i pracuje. Niemcy zamierzali zniszczyć zdolność produkcyjną Zw. Radzieckiego, chcieli pozbawić go chleba i surowców wojennego znaczenia. Realizacji tego piekielnego planu przeszkodziła genialna strategia Stalina. On to nakazał garnikom, robotnikom fabrycznym i rolnym opuścić Ukrainę i przenieść się na zachód. Dziś, choć nie kopią rud w Krzyworogach, nie idą na Uralu, robotnicy fabryk charkowskich pracują w wojennym przemyśle zauralskim, górnicy Donbasu wydobywają węgiel w kuźnieckim basenie. Kołchoźnicy ukraińscy pracują na rozległych polach Kazakstanu. Przemysł Ukrainy, kopalnie, zakłady produkcji środków żywn. nieczynne, kołchoźniane dwory spalone. Naród ukraiński nie chciał zostać i służyć wrogowi. Dzisiaj ma wolność na ostrzeżeniach Zw. Radzieckiego i jak dawniej pracuje i umacnia przyjaźń sowieckich narodów.

IV.

Z ostatniej chwili.

LISBONA po portugalsku 29.X.godz.12.50.

Ja donoszą z Zurychu, po nalocie na Mediolan 5.000 mieszkańców tego miasta jest bez dachu nad głową.

SCHWARZENBURG /Szwajcaria/ po niemiecku 29.X.godz.12.30.

Władze archydiecezjalne Cantonu zurychskiego odrzuciły rezolucję protestującą przeciwko karze śmierci dla zdrajców / przypisek Nasłuchu: chodzi najwidoczniej o wyrok na dwóch żołnierzach szwajcarskich, skazanych niedawno na karę śmierci za szpiegowstwo/.

Godz.22.20.-

14 szkół w Bazylii zostanie zamknięte w najbliższy poniedziałek z powodu braku opału. Inne szkoły nie będą opalane, albo też będą opalane częściowo. Podczas silnych mrozów urządzone będą wycieczki i narciarstwo. Wakacje Bożego Narodzenia zostaną przedłużone o tydzień.

DODATEK DO KOMUNIKATU RADIOWEGO Z DNIA 30.X.1942r.

Przegląd polityczno- gospodarczy.

ROZGLOSNIE AMERYKANSKIE. -od 28.X. do 30.X.

W. Shirer autor głośnej książki Berlin Diary, porównuje na łamach NYHT Włochy do Austrowęgier z czasów poprzedniej wojny. Kierunek obecny propagandy wewnętrznej w Niemczech wskazuje na poważne obniżenie się tam morale. Odbija się to oczywiście bardzo silnie także i na "Łoszech. Jest to zaś ważne, gdyż Morze Śródziemne nadal jest centralnym punktem globu. New York Sun zaznaczając, że Genua była bombardowana poraz 22-gi od wybuchu wojny, podkreśla że miasto to jest fortecą, a równocześnie arsenałem. Mieści się tam baza łodzi podwodnych i czynnych jest szereg stocznii. Za naloty Włosi powinni skierować swą wdzięczność do jednego z głównych twórców nowoczesnych metod wojny, skrzętnie stosowany w Albanii i Grecji, - nie mówiąc już o Abisynii, tj. do Mussoliniego.

Anne O'Hara Mac Gormick w NYT również jest zdania, że rejon Morza Śródziemnego jest centralnym rejonem świata. Nigdzie walki nie toczyły się tak nieprzerwanie jak nieustanne walki z nalotami na Malte. Zdaniem autorki w rejonie Morza Śródziemnego rozegra się najdonioślejsza bitwa świata. Bitwa ta być może już się rozpoczęła.

Quislingowski minister propagandy Gulbrand Linde zginął w ten sposób, że gdy samochód jego wjeżdżał na prom w Aalsund, przewoźnik puścił w ruch motor, prom ruszył, zaś samochód wpadł do wody. Przewoźnik był Norwegiem.

NYHT podkreśla na podstawie wiadomości z Moskwy, że niemieckie linie zaopatrzenia na południu Rosji funkcjonują coraz gorzej. Żołnierze odczuwają dotkliwy głód. List znaleziony przy jednym z nich zawiera taki ustęp: "psów pokazuje się coraz mniej. Ten którego wczoraj zastrzeliliem miał na sobie b. mało mięsa." Moskiewski korespondent dziennika ~~Washington Post~~ ~~denosząc o operacjach niemieckich na Kaukazie,~~ podkreśla, że Rosja może Niemcom przeciwstawić dywizje górskie nie gorzej wyćwiczone od niemieckich. Na Kaukazie Niemcy mają poważne trudności z podwożeniem artylerii. Lotnictwo sowieckie ma w tym rejonie lepsze warunki do działań.

Przed paru dniami w Manhattan Hall delegacja robotników ofiarowała słynnej partyzantce rosyjskiej Ludmile Pawlusienko, która zabiła 309 Niemców, specjalnie dla niej wykonany pistolet. Pistolet nabity został kulą, na której wyryto "310", w przewidywaniu najbliższego sukcesu partyzantki.

Archipelag Salomona składa się z 8-miu wysp większych i szeregu małych. Łańcuch tych wysp ma blisko 1500 km. długości. Od początku walk o wyspy Salomonskie zestrzelono przeszło 400 samolotów japońskich. Lotnisko na Guadalcanar jest przedmiotem trojakich działań: bombardowania, ostrzeliwania przez flotę oraz przez artylerię. Byłoby rzeczą wysoce nierozsądną, snucie optymistycznych przewidywań co do wyników bitwy, na podstawie dotychczasowych wiadomości. W każdym razie nie jest to pospolita utarczka, lecz walka, której następstwa będą bardzo doniosłe.

Jeżeli Stany i W. Brytania ograniczą się po wojnie do egoistycznego strzeżenia własnych interesów, będzie to miało katastrofalne skutki zarówno dla nich jak i dla świata. Tak jak w 1862r. Stany nie mogły pozostać na pół wolne, a na pół niewolnicze, tak w 1942r. musimy dążyć do pełnego zwycięstwa i troszczyć się nie tylko o siebie ale i o innych.

V. Hurst, Boston: Gdy w komentarzach mych przeciwstawiłem armię niemiecką nazi, nie chodziło mi o wybielanie tej armii, a tylko o skalę czysto porównawczą. Jakkolwiek czarna jest karta armii niemieckiej, to jednak jest ona jaśniejszą od karty hitlerowców.

Przewodniczący AFL W. Green, wygłosił przemówienie do młodzieży francuskiej zapewniając, że Francja korzystać będzie z owoców zwycięstwa Zjednoczonych Narodów.